

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija
pregled aktivnosti za period
30. septembar - 6. oktobar 2017. godine

Bilten broj 40/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	4
Dobra vest o nesvečanosti	4
Pravna država na bolovanju	4
Inicijative	6
Predlog amandmana na izmene i dopune Zakona o državnim službenicima	6
Antikorupcijsko savetovalište ALAC	8
Javne nabavke hrane za škole	8
Nameti	8
Mediji	9
Vlast preko direktora škola ubacuje podobne nastavnike	9
U fotelju direktora vodovoda sa diplomom "na odloženo"	11

Aktivnosti

Pored redovnih aktivnosti TS, rada na tekućim projektima, ove nedelje imali smo sastanak sa delegacijom Parlamenta Ujedinjenog Kraljevstva, u kojoj su bili dvojica poslanika Donjeg doma (John Whittingdale i David Drew) i tri članice Gornjeg doma (baronesa D'Souza, baronesa Northover i baronesa Barker). Na sastanku u Skupštini Srbije, kojem su, pored predstavnika TS, prisustvovali predstavnici još dve nevladine organizacije iz Srbije, naš saradnik Zlatko Minić predstavio je u najkraćim crtama stanje u Srbiji u oblasti borbe protiv korupcije. Britanske parlamentarce je interesovalo partijsko zapošljavanje, izborni proces, odnos prema nezavisnim telima, ali posebno odnos prema nevladinim organizacijama - od toga koliko su vlasti otvorene za saradnju i da li prihvataju predloge i inicijative civilnog sektora, pa do toga koliko su organizacije civilnog društva na meti orkestriranih napada.

TS je u protekloj nedelji bila aktivna i u akciji "Za slobodu medija". Naš video klip na temu "Zašto sam deo borbe za slobodu medija u Srbiji" možete pogledati [na našem Youtube kanalu](#).

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) imalo je 30 novih slučajeva tokom prošle nedelje - 16 je otvoreno na osnovu telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, a još 14 slučajeva na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, kroz poruke na našoj FB stranici ili na osnovu informacija pronađenih na internetu i u pres klipingu.

Na Fejsbuk stranici TS u protekloj nedelji objavili smo devet komentara u vezi sa antikorupcijskim temama, linkova, vesti. Na sajt smo postavili šest tekstova i dokumenata. U medijima je u prošloj nedelji objavljeno 30 vestli ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vestli u kojoj je citiran stav predstavnika TS.

Preносimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Dobra vest o nesvečanosti

5. oktobar 2017.

Građani Srbije su se odavno navikli na to da predstavnici vlasti manipulišu otvaranjem puteva, tako što organizuju svečane promocije za veoma kratke deonice, ili za puteve koji uopšte nisu ni završeni. Drastičan slučaj te vrste dogodio se pred novu 2016. godinu na deonici autoputa kod Pirota, kada je [svečano otvoren put](#), ali bez završnog sloja asfalta zbog čega su se na njemu pojavile rupe. Ovakve pojave su naročito česte u doba izborne kampanje, zbog čega se TS već godinama zalaže za postavljanje jasnih pravila i ograničenja za promotivne aktivnostima javnih funkcionera.

Zbog toga raduje vest o jednom „nedogađaju“. Naime, nije bilo svečanog otvaranja prilikom puštanja u saobraćaj deonice od 3,9 kilometara puta između Kragujevca i Batočine. Prema [informaciji](#) iz Ministarstva građevinarstva i saobraćaja, radi o privremenom otvaranju deonice na godinu dana, tokom kojih su „Putevi Srbije“, kao investitor na ovom projektu, u obavezi da otklone sva odstupanja od projekta i pribave upotrebnu dozvolu.

U "Putevima Srbije", pak, navode da će upotrebna dozvola da bude izdata po okončanu kompletne saobraćajnice, odnosno nakon što se izgradi nedostajećih pet kilometara.

Naravno, u vezi sa korišćenjem autoputa koji nije u potpunosti dovršen otvaraju se neka druga pitanja, uključujući i to da li korist od njegove upotrebe nadmašuje trošak nabavke dodatnih radova koja će možda biti neophodna zbog ovog prevremenog puštanja u promet.

Deonica Kragujevac - Batočina konačno puštena u saobraćaj

Deonica na auto-putu od Kragujevca do Batočine, duga 19 kilometara, čija je izgradnja okončana još sredinom leta, danas je napokon otvorena za saobraćaj.

Foto: Z. Radovanović / Kragujevac 04. oktobar 2017. 2017.

Ilustracija Foto: Putevi Srbije

Gostiju i zvanica nije bilo, pošto se, prema informaciji iz "Puteva Srbije", radi o privremenom otvaranju deonice na

Pravna država na bolovanju

6. oktobar 2017.

Ove nedelje smo prvo dobili informaciju da su, nakon razgovora dvojice ministara sa kineskim investitorom i ambasadorom Kine "dogovreni mehanizmi" kontrole odobravanja bolovanja, te da će kontrola u smederevskoj železari biti "pilot projekat koji će, ukoliko bude dao dobre rezultate, biti opšte primenjivan. Kad je Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti pokrenuo postupak nadzora, ministar Lončar nam je objasnio da je reč "samo o striktnijem poštovanju procedura koje već postoje". Nema tu nikakvog narušavanja podataka, nema ni pilot ni šofer projekta, već će postojeće komisije "striktnije proveravati" bolovanja. Radi se samo o insistiranju da se zakon poštuje i sprovodi, poentirao je Lončar.

Ako ne laže, ministar zdravlja nam je razgolitio zbog čega je Srbija privlačno odredište uglavnom za investitore koji dobijaju ogromne subvencije i za one koje Vučić "ako treba na kolenima moli da dođu i investiraju". U Srbiji se, priznaje Lončar, ako ne laže, zakoni sprovode kad investitor pozove ambasadora, pa se, ako je to ambasador uticajne zemlje, sastanu sa ministrima ili lično predsednikom i dogovore se da se zakon sprovodi.

Kao što se svojevremeno Poreska uprava sa kineskim ambasadorom [dogovarala](#) kako da kineski trgovci počnu da izdaju fiskalne račune, prijavljuju radnike, plaćaju poreze.

Ili se, ako, daleko bilo, ministar laže, sastanu i dogovore se da država prekrši neke nebitne zakone o zaštiti podataka o ličnosti, kako bi se rešio investitorov problem.

Nema sumnje da će dva ministarstva formalno dokazati Povereniku da ne krše zakon. Možda im ova reakcija upropasti planove za neki novi "pilot projekat" kao što je bio Vulinov prinudni rad za socijalnu pomoć. Bitno je da se Lončar ne obeshrabri da daje originalna objašnjenja.

Poput [onog](#) (sa Vučićevom [potvrdom](#) da mu veruje) kako se fotografisao sa zemunskim klanom jer su ga vodili na piće pošto je operisao oca Dušana Spasojevića. Ili [onog](#) da je na priču o tome da je kupio stan od supruge člana Zemunskog klana "stavljena tačka" i da ga napadaju zbog dobrih rezultata i jer nijedan tender nije namešten. A na otkriće [nezakonitosti](#) u tenderima - da je sve bilo transparentno i da on neće nikome dozvoliti da krade od zdravstva. A na "otkriće" da radovi u KC Niša kasne nekoliko godina i da se novac rasipa, da su ga "[lagali](#) u oči".

Alko vam je dobro
PESCANIK onda ništa

HOME | TEKSTOVI | EMISIJE | PREVODI | TEME | KNJIGE | ENGLISH

Zlatko Mimić / 07/10/2017

Pravna država na bolovanju

Tekstovi

- Za grib spremni: 07/10/2017
- Bečevost i medji: 07/10/2017
- Koska je bačena: 07/10/2017
- Pisma napisana 1991, kada se raspadao Sovjetski Savez: 07/10/2017
- Država zombija: 07/10/2017
- Beloniranje livade: 07/10/2017

Prevodi

- Koliko pamtamo Ameriku: 06/10/2017
- Katastrofa i pitanje etnocljenja: 06/10/2017
- Spasavanje Morgana Frimana

To je Srbija u kojoj ministar zdravlja posle 3,5 godine na funkciji otkriva da "postoji pojava, kada krenu sezonski radovi da naprasno veliki broj radnika otvara bolovanje da nisu ispunjeni uslovi za bolovanje, već oni idu da rade neke sezonske radove".

Pa onda Srbija odluči da uvede sezonsku primenu propisa o kontroli bolovanja. Kod jednog investitora za početak. Pa ako se pokaže da je primena propisa dobra stvar, tu ćemo pojavu "opšte primeniti".

Ili Srbija odluči da uvede neki novi pilot projekat da zaštiti "ljude koji su uložili ogroman novac, koji radnicima daju platu". Makar i po cenu kršenja propisa. Jer još je 2014. godine, povodom Beograda na vodi, Vučić poručio da će "državni organi poštovati zakon, ali da se mora poštovati i tuđ novac". "Ali" je suprotni veznik. Zbog čega ili zbog koga su investicije i poštovanje zakona, investicije i pravna država, u Srbiji suprotnosti?

Tekst je, u integralnoj verziji, dostupan na portalu Peščanik: <http://pescanik.net/pravna-drzava-na-bolovanju/>

Inicijative

Predlog amandmana na izmene i dopune Zakona o državnim službenicima

6. oktobra 2017.

Transparentnost Srbija dostavila je svim poslaničkim grupama predlog amandmana na izmene i dopune Zakona o državnim službenicima. Izmene i dopune zakona se odnose na programe obuke odnosno stručnog usavršavanja službenika, koji se uvode osnivanjem Nacionalne akademije za javnu upravu, o čemu takođe raspravlja parlament.

Amandmani koje smo dostavili poslaničkim grupama, kao i nadležnom skupštinskom odboru za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu, kao i resornom Ministarstvu za državnu upravu i lokalnom samoupravu, odnose se na izuzetke od obaveze organizovanja obuke za zaposlene u organu koji kasni sa postupanjem, saradnju Nacionalne akademije sa drugim državnim organima pri izradi programa obuke i sprečavanje sukoba interesa i umanjeње diskrecionih ovlašćenja koja mogu dovesti do korupcije.

TS je, tako, predložila da se od obaveze organizovanja obuke izuzme državni organ koji kasni sa ispunjavanjem obaveza i sprovođenja postupaka, u odnosu na rokove u najmanje 10% slučajeva ukoliko je do kašnjenja došlo usled nepopunjenosti radnih mesta ili privremenog povećanja obima posla. Postojeći tekst ne predviđa bilo kakve izuzetke. Bilo bi, međutim, nelogično očekivati da organ u potpunosti poštuje rokove i sa manjim brojem službenika od broja predviđenog sistematizacijom (naravno, ukoliko je i sam akt o sistematizaciji realan i zasnovan na argumentima).

Druga tipična situacija kašnjenja iz objektivnih razloga je ona kada se naglo poveća obim posla u određenom periodu. U ovakvim situacijama ne samo da bi obuka zaposlenih predstavljala nepotreban izdatak (za predavače i druge troškove održavanja obuka), već bi pogoršala problem. Naime, zaposleni bi, umesto da pokušaju da smanje kašnjenje pojačanim radnim angažovanjem, određeni deo vremena proveli na obukama. Usvajanje predloženog amandmana bi predupredilo ove neželjene posledice.

TS je ukazala da aktuelni tekst predloga zakona određuje koje će tematske oblasti biti obuhvaćene programom kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima i posebno izdvaja jedna od mnogih pobrojanih tema – evropske integracije i predviđa se da će plan stručnog usavršavanja u toj oblasti Nacionalna akademija sprovoditi u saradnji sa „organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji“.

Primenom analogije bi se moglo zaključiti da u pripremi programa u drugim oblastima Nacionalna akademija neće saradivati sa drugim državnim organima koji su nadležni za pojedine druge oblasti (npr. borba protiv korupcije, ljudska prava, zakonodavni postupak...). Imajući u vidu da državni organi i službe Vlade (npr. Republički sekretarijat za zakonodavstvo, Agencija za borbu protiv korupcije, Zaštitnik građana, Uprava za javne nabavke) koji prate stanje u pojedinim oblastima imaju mogućnost da uvide potrebe za sprovođenjem obuka i prioritete u tom pogledu, predstavljalo bi veliko rasipanje resursa ukoliko bi se njihova iskustva zanemarila. Dopuna koju je TS predložila amandmanom bi otklonila ovaj nedostatak.

TS je predložila da se briše odredba po kojoj bi predavači mogli da budu i iz sastava zaposlenih u Nacionalnoj akademiji, „pod uslovom da su prethodno akreditovani pod opštim uslovima akreditacije predavača“. S obzirom na to da prema Predlogu zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu, članovi posebnih stručnih tela ove akademije mogu biti zaposleni u toj instituciji, predloženo rešenje stvara mogućnost da ova lica ocenjuju i biraju za predavače svoje kolege. Takva situacija otvara mogućnost sukoba interesa kod državnih službenika i može staviti u neravnopravan položaj druge potencijalne predavače. Na to je ukazala i Agencija za borbu protiv korupcije u [svom mišljenju](#) o predlogu izmena i dopuna zakona.

Među predlozima za amandmane koje je TS dostavila nalazi se i onaj kojim bi se preciziralo u kojim slučajevima zaposleni u državnim organima imaju prednost pri izboru za predavače.

Naime, aktuelna odredba propisuje da se "selekcija predavača sprovodi iz reda stručnjaka iz oblasti relevantne za rad državnih organa, prvenstveno iz reda zaposlenih u državnim organima". Ova odredba, prema mišljenju TS, nije dovoljno precizna, jer nije jasno definisano na koji način bi se obezbedilo davanje takvog prvenstva – da li bi, na primer, kvalifikovani predavači uvek bili traženi među zaposlenima u državnim organima, pa tek potom među drugim licima ili na neki drugi način.

U odsustvu preciznih kriterijuma, povećava se obim diskrecionog odlučivanja, pa samim tim i mogućnost nastanka korupcije. Drugi problem kod davanja prvenstva za vršenje obuka postojećim zaposlenima u državnim organima jeste to što se možda neće ostvariti svrha obuke. Budući da je cilj da obuke budu što kvalitetnije, primereno je ostvarivanju tog cilja da se izabere najbolji predavač, bez obzira na to da li je taj predavač trenutno zaposlen u državnom organu ili ne. Zbog toga se predlaže odredba koja bi postojećim zaposlenima u državnim organima dala prednost u odnosu na druge potencijalne predavače jedino u situacijama kada imaju jednake kvalifikacije.

TS je u dopisuposebno ukazala da bi tokom rasprave o predlogu izmena i dopuna Zakona o državnim službenicima trebalo razmotriti u celini Mišljenje koje je na ovaj predlog zakona dala Agencija za borbu protiv korupcije. Neka od pitanja koja su u tom mišljenju pomenuta bi zahtevala veću zakonodavnu intervenciju (npr. razrada pojedinih pitanja u samom zakonu, umesto kroz buduću vladinu uredbu).

Ceo dopis možete preuzeti [sa sajta TS](#).

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Javne nabavke hrane za škole

Analizom postupka javnih nabavki usluga pripreme i dostavljanja hrane u osnovnim školama u Srbiji, došlo smo do zanimljivih zapažanja u određenim slučajevima. Na primer, u jednoj osnovnoj školi u Valjevu, uočili smo prilično vredan postupak sa velikim brojem obroka za osnovce. Međutim, sam postupak sadrži manjkavosti za čije postojanje ćemo pokušati da utvrdimo razloge. Na primer, postupak ima samo jedan dodatni uslov, zahtevani HACCP standard, i to bez ažuriranja u pogledu važnosti. Nismo uočili da su navedeni uslovi koji se odnose na obaveze ispitivanja mikrobiološke ispravnosti hrane, sanitarne dozvole za rad lica koja pripremaju i prevoze hranu, ispravnost posuda ili termosova u kojima se dostavlja hrana, čak ne postoji ni zahtev po pitanju obezbeđenja dobrog izvršenja ugovornih obaveza od strane izvršioca (garancija ili menica). Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač, a ugovorena cena je manja 1% od procenjene vrednosti određene za ovaj postupak (oko 4 miliona dinara).

Nameti

Dobili smo pitanje i prijavu u vezi sa naplatom taksenih nameta u Republici Srbiji, i nejasnoćom oko toga kuda taj novac odlazi, i kako se potom raspoređuje shodno određenim pravilima. Građani koji su se javili, tvrde da u Srbiji postoji oko 400 neporeskih i parafiskalnih nameta. Oni smatraju da ovi nameti stvaraju nepovoljan poslovni ambijent, te da je problem i što niti jedan državni organ nema kompletnu evidenciju o njihovom broju. A da stvar bude još ozbiljnija, smatraju da ne postoji poptuna kontrola nad time gde odlazi novac ubiran od parafiskalnih nameta.

Mediji

Vlast preko direktora škola ubacuje podobne nastavnike

Danas, V. Andrić, 6. oktobar 2017.

I ranije se do fotelje direktora škole teško moglo bez saglasnosti vladajuće stranke, a opozicija, neki sindikati i deo stručne javnosti tvrde da novo zakonsko rešenje

(po kojem direktora postavlja i razrešava ministar prosvete) to sada eksplicitno potvrđuje. S druge strane, ministar kaže da je ova odredba upravo brana od političkih uticaja, kojih je uvek bilo. Ova tema, o kojoj se nedeljama unazad polemise u javnosti, otvorila je pitanje zašto je pozicija direktora toliko bitna, kada on ima samo 20 odsto veću platu od nastavnika, a odgovoran je za celokupno funkcionisanje škole.

Ključni razlog zbog kojeg stranke žele da imaju odlučujući uticaj na izbor direktora škola je zapošljavanje, a upućeni tvrde da se u mnogim lokalnim samoupravama nijedan radnik ne može zaposliti bez mišljenja lokalnih političkih moćnika.

- Postoji jedan broj ljudi koji žele da unaprede rad u školi i posvećeni su poslu, ali se neki odlučuju za mesto direktora da bi imali određene privilegije, bilo da je reč o prihodima od izdavanja školskog prostora, ekskurzija ili uspostavljanju kontakta sa dobrostojećim roditeljima koji mogu da im završe razne stvari u životu. Koliko je privlačna ta funkcija možemo da vidimo po primerima kada su neke direktore jedva oterali u penziju, a pojedini se bore da opstanu po svaku cenu - kaže Branislav Pavlović, nekadašnji predsednik Sindikata obrazovanja Srbije.

On dodaje da će veliku moć direktorima škola dati Zakon o zaposlenima u javnim službama, čije se usvajanje uskoro očekuje, jer će oni odlučivati o napredovanju svojih zaposlenih kroz platne razrede. Pavlović kaže da nije jasno na osnovu kojih kriterijuma će direktor da proceni kako radi 50 ili 70 radnika u njegovoj školi i pita se da li će ta ocena da bude objektivna ili će procenjivati ko mu je veći prijatelj, ako neprijatelj. V. A.

Stranke žele uticaj pri zapošljavanju u školama

Milan Jevtić iz Unije sindikata prosvetnih radnika Srbije kaže da su direktori, naročito u velikim gradovima, dosad bili van kontrole vlasti, jer su ih birali školski odbori, pa se dešavalo da na tu poziciju budu izabrani ljudi iz druge političke opcije ili nestranačke ličnosti. S druge strane, u nekim lokalnim samoupravama direktori su birani po kvoti, i to tako što je jedan broj škola „pripao“ jednoj stranci, drugi broj nekoj drugoj... On ističe da se, nakon što je usvojen novi zakon, može očekivati da lokalni politički moćnici prave spiskove „svojih“ direktora koje će proslediti ministru, jer ne postoji šansa da on zna svakog od 1.800 ljudi koji će biti na čelu škola.

Sumnju u trgovinu radnim mestima sindikati su mnogo puta iznosili u javnost, ali bez konkretnih dokaza, zbog čega je jedan takav slučaj završio na sudu. Iako poslednjih nekoliko godina postoji zabrana raspisivanja konkursa za prijem u radni odnos na neodređeno vreme, direktorima su određene ruke za zapošljavanje na određeno, što je mogući teren za zloupotrebe. Milan Jevtić navodi primer Kragujevca, gde, kako kaže, postoje spiskovi sa imenima nastavnika koji će biti angažovani na zamenu i direktori ne smeju da prime druge ljude.

Dragi Lukić, koji je bio na čelu beogradske OS „Svetozar Marković“ šest mandata, tvrdi da od funkcije direktora nema finansijske koristi, ali da donosi dobar status u društvu. Ipak, ukazuje da direktor radi deset sati dnevno, da je odgovoran za kompletno funkcionisanje škole, te da mora biti iskusan, kompetentan, dobar organizator, kao i osoba koja treba da obezbedi da kolektiv složno funkcioniše. Komentarišući spekulacije o trgovini radnim mestima, Lukić kaže da direktor ne može da bude dobar ako nema kvalitetan kolektiv.

- Džabe ću ja da primim nekog preko veze ako on loše radi. Nas direktore država ocenjuje preko eksterne evaluacije i mi se borimo za najviše ocene, a s druge strane nam nameću tehnološke viškove i time uskraćuju pravo da biramo najkvalitetniji kadar. Dešava se da zapošljavanje u malim mestima diriguje politika, ali se tamo zna ko je bio kakav đak i student i treba da se vodi računa ko može da bude profesor - ističe Lukić, napominjući da je nekada i po osam kandidata konkurisalo za mesto direktora, a danas najviše dva ili tri.

Na rizik za moguću korupciju u oblasti zapošljavanja ukazano je u studiji OECD-a za Srbiju „Jačanje integriteta i borba protiv korupcije u obrazovanju“, a tim stručnjaka te međunarodne organizacije je došao do saznanja da neki direktori i drugi na višim nivoima sistema ignorišu (ili zaobilaze) utvrđene procedure za prijem nastavnog osoblja i biraju nastavnike na osnovu drugih kriterijuma, kao što je politička pripadnost.

„Ovaj utisak je rasprostranjen, ali nisu dobijeni praktični primeri takve prakse. Odsustvo jasnih i transparentnih smernica u ovoj oblasti ostavlja prostora za sumnju na zloupotrebu, uključujući favorizovanje u postupku izbora od strane direktora ili, u drugim slučajevima, izloženost direktora spoljnim pritiscima, posebno političke prirode, da zaposle određenog kandidata. Ovo može biti nepravedno prema direktorima koji se pridržavaju najbolje prakse u postupku izbora, kao i prema uspešnim kandidatima, čiji uspešan prijem može biti shvaćen kao rezultat drugih činilaca, a ne njihovih stručnih kvalifikacija i iskustva“, piše u izveštaju.

U javnosti postoje sumnje da se novac od izdavanja školskog prostora troši netransparentno, a studija OECD-a je ukazala da postoji prostor za zloupotrebe i u ovom domenu, jer su škole u Srbiji „motivisane da ne prijavljuju u celini sve prihode ili da određene vrste prihoda uopšte ne prijavljuju, a postoje dokazi da one to zaista i čine“. U izveštaju piše da je finansijska odgovornost direktora ograničena na izradu i podnošenje godišnjih finansijskih izveštaja o prihodima i izdacima školskom odboru, te da se podaci Uprave za trezor ne podudaraju uvek sa informacijama koje škole daju školskim odborima.

Stručnjaci OECD-a navode da postoje brojni problemi sa ovim sistemom i njegovom praktičnom primenom: regionalne školske uprave izgleda da imaju pristupa izveštajima, ali imajući u vidu nedostatak ljudstva i nepostojanje pripreme pravila o računovodstvu i budžetu, malo je verovatno da se finansijski izveštaji i računi dvostruko proveravaju. Osim toga, izveštaji o prihodima se podnose na standardnom obrascu, ali školski odbor je izgleda jedino telo sa kontrolnim funkcijama koje dobija raščlanjene informacije o školskim prihodima i rashodima, sa svim problemima koji se mogu javiti usled višestrukih identiteta i mogućeg sukoba interesa članova odbora (dobrobit njihove škole, finansijski interesi, interesi zaposlenih, politički interesi..).

U fotelju direktora vodovoda sa diplomom "na odloženo"

Danas, Z. Miladinović, 4. oktobar 2017.

Komisija za sprovođenje konkursa za izbor direktora deset najvećih javnih preduzeća u Nišu je na konkursu za izbor direktora gradskog vodovoda Naissus najbolje rangirala aktuelnog direktora Dejana Andrejevića (SNS), čemu je značajnije doprinela diploma Fakulteta za industrijski menadžment iz Kruševca, datirana na 2004. godinu, piše list "Danas".

Andrejević je ovu fakultetsku diplomu, u kojoj se navodi da je stečena pre 13 godina, priložio prvi put prilikom konkurisanja za neki posao ili funkciju u javnom sektoru, iako je prethodnih godina, upravo zbog „nedostatka radnog iskustva na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje“ odbijen na konkursu za direktora drugog javnog preduzeća ili osporavan kao šef kabineta gradonačelnika, prenosi list.

Na prethodnom konkursu za izbor direktora javnih preduzeća u Nišu 2013. godine Andrejević je aplicirao i u JKP Naissus i u Gradskoj toplani, navodeći da je diplomirao na Fakultetu za poslovnu ekonomiju iz Sremske Kamenice u septembru 2012. godine, a ne pominjući fakultetsku diplomu iz 2004. Komisija za izbor direktora je odbila Andrejevićeovu prijavu za Toplanu, na čijem je konkursu zahtevano petogodišnje radno iskustvo na poslovima sa visokim obrazovanjem, što mu diploma iz 2012. nije obezbeđivala. On je tada ipak izabran za direktora JKP Naissus, čiji konkurs nije tražio radno iskustvo na poslovima za koje se zahteva visoka škola. Statut Naissusa je, naime, izmenjen neposredno pred konkurs, tako što je iz njega izbrisan uslov da direktor mora imati najmanje tri godine radnog iskustva sa fakultetskom diplomom, što je deo javnosti okarakterisao kao „nameštanje konkursa za Andrejevića“.

Ekonomija

Sve više kontroverzi u vezi sa konkursom za izbor rukovodilaca javnih preduzeća u Nišu

U fotelju direktora vodovoda sa diplomom "na odloženo"?

Komisija za sprovođenje konkursa za izbor direktora deset najvećih javnih preduzeća u Nišu je na konkursu za izbor direktora gradskog vodovoda Naissus najbolje rangirala aktuelnog direktora Dejana Andrejevića (SNS), čemu je značajnije doprinela diploma Fakulteta za industrijski menadžment iz Kruševca, datirana na 2004. godinu.

8 | Piše Z. Miladinović | 04. oktobar 2017. 17:08

Andrejević je ovu fakultetsku diplomu, u kojoj se navodi da je stečena pre 13 godina, priložio prvi put prilikom

Tadašnji Zakon o javnim preduzećima propisao je da direktor mora imati visoko obrazovanje kao i da mora imati "najmanje pet godina radnog iskustva, od čega tri godine na poslovima za koje je osnovano javno preduzeće ili najmanje tri godine na rukovodećim položajima". Nije, međutim, bilo propisano da to iskustvo mora biti na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje, kao što stoji u novom zakonu, iz 2016. godine.

Transparentnost Srbija je [pratila](#) sprovođenje Zakona o javnim preduzećima iz 2012. godine i jedno od preduzeća u uzorku bilo je upravo JKP "Naissus", odnosno izbor Andrejevića za direktora. Prema tada dostupnim dokumentima, Andrejević je diplomirao kao ekonomista, na privatnom fakultetu "Educons" iz Sremske Kamenice, 14. septembra 2012. godine.

Zanimljivo je da Komisija koja je sprovodila postupak izbora, odnosno predlagala kandidate, nije imala propisana merila za izbor, već se rukovodila isključivo uslovima propisanim konkursom, a ispunjenost uslova je utvrđivala „ceneći celokupnu priloženu dokumentaciju kandidata kao i usmenim razgovorom u izbornom postupku sa kandidatima“. Na konkurs su se, sa ispravnim i blagovremenim prijavama, javila 22 kandidata. Komisija je sastavila rang listu na kojoj je prvi bio Andrejević, sa 5,0 bodova, drugoplasirani kandidat imao je 3,2 boda, kandidatkinja na trećem mestu 2,2, a svi ostali dva ili manje.

Andrejević je pre izbora za direktora bio načelnik Službe za poslove gradonačelnika, odnosno šef kabineta. Zanimljivo je i da je predsednica Komisije za imenovanje Sanja Milijić, koja je bila zaposlena u Službi za poslove gradonačelnika, po izboru Andrejevića za direktora JKP Naissus, preuzela njegovo mesto – postala je načelnica Službe. Iz dostavljenih dokumenata ne vidi se da li se predsednica Komisije izuzela iz odlučivanja o izboru Andrejevića, svog dotadašnjeg šefa.

Lokalni mediji, inače, ne samo da su po partijama identifikovali sve izabrane direktore JP, već su identifikovali i članove Komisije za imenovanja, u čemu su im pomagali i gradski funkcioneri. Tako je predsednik Odbora za imenovanja Dejan Jovanović pojasnio da je Sanja Milijić „predlog SNS“ i da je ona u Komisiji kako bi postojala „dobra komunikacija između kabineta gradonačelnika i rada Komisije“. U Komisiji su bile dve članice na predlog URS-a, jedna na predlog SPS-a i jedan na predlog DSS-a.

Na internet stranici Komisije bio je objavljen veliki broj dokumenata, ali ne i oni ključni – merila za izbor direktora i zapisnici sa sednica na kojima su birani direktori. Tako je stvoren privid transparentnosti, objavljivanjem dokumenata, kao što su: „Zaključak o otvaranju stranice Komisije za imenovanje direktora javnih preduzeća Grada Niša na zvaničnom sajtu Grada Niša“ sa obrazloženjem da se to čini „u cilju omogućavanja transparentnosti svih akata i radnji koje Komisija za imenovanje direktora javnih preduzeća Grada Niša preuzima u svom radu, kao i blagovremenog obaveštavanja javnosti o istim“.

Objavljen je i „Zaključak o održavanju sednica Komisije za imenovanje direktora javnih preduzeća Grada Niša nakon radnog vremena i u neradne dane“ sa obrazloženjem da „postupak i način izbora direktora javnih i javno komunalnih preduzeća čiji je osnivač Grad Niš, zbog svoje obimnosti i sveobuhvatnosti, zahteva rad predsednika i članova Komisije za imenovanje direktora javnih preduzeća grada Niša radnim danom, nakon isteka radnog vremena kao i neradnim danima u vreme vikenda kako se ne bi remetile redovne radne aktivnosti članova Komisije koji su u radnom odnosu“.

Novi konkurs, nova starija diploma

Mediji su pretpostavljali da se sa diplomom iz 2012. godine Andrejević prijavio i na konkurs za direktora "Vodovoda", koji je zaključen u julu ove godine. To bi značilo da on ne može biti izabran jer ne ispunjava zakonski uslov, odnosno da mu je u trenutku podnošenja prijave nedostajalo najmanje dva meseca iskustva. Pojavila se, međutim diploma iz 2004. godine, koju Andrejević nije prikazao ni kada je u julu 2012. godine postao šef kabineta gradonačelnika Niša Zorana Perišića (SNS). Iako Statut grada predviđa da šef gradonačelnikovog kabineta mora da ima završen fakultet, Andrejević je tada „imao samo diplomu Više tehničke škole iz Niša, stečenu 1995. godine". Zakonitost njegovog izbora osporavali su upravni inspektori, kao i pojedini mediji i deo javnosti, a on je ostao na toj funkciji do prelaska u JKP Naissus.

Fakultetska diploma aktuelnog direktora Naissusa iz 2004. godine ne pominje se ni u Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, u kojem se navodi samo fakultetska diploma iz 2012. U uverenju Centralnog registra, u koji je Danas imao uvid, može se videti da pre dolaska na mesto direktora u JKP Naissus, 3. oktobra 2013. godine, Andrejević nije radio sa visokom školom. Ovo bi, prema oceni TS, značilo da Andrejević i dalje ne ispunjava zakonom propisan uslov za izbor na mesto direktora, jer je propisano da mora "da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje".

"Danas" piše da je diploma stečena pre 13 godina „nepoznata“ i za Andrejevićeve radnu knjižicu, u čiju je fotokopiju list imao uvid.

Izvori Danasa kažu, međutim, da je policija navodno već proveravala verodostojnost Andrejevićeve fakultetske diplome iz 2004. godine, te da „nije utvrdila bilo kakve sumnjive okolnosti u vezi sa tim". "Danas" je uputio pitanja u vezi sa tom diplomom i Poslovnom i pravnom fakultetu, kako se sada naziva Fakultet za industrijski menadžment. Sedište fakulteta je prebačeno u Beograd. Do zaključenja izdanja odgovor nije stigao.

Osporovanja

Izvori Danasa podsećaju da je rangiranje Andrejevića na ovogodišnjem konkursu izazivalo kontroverze i pre saznanja da je je podneo diplomu „sa odloženim dejstvom". Kandidat na konkursu za direktora Naissusa Jovan Momčilović, kao i UGS Nezavisnost upozoravali su, svako za sebe, Komisiju, Gradsko Veće i Skupštinu grada da Andrejević ne ispunjava uslov od pet godina staža na poslovima koji zahtevaju visoko obrazovanje. Momčilović je Komisiji dostavio i zvanične podatke iz Centralnog registra i druge raspoložive dokaze. UGS Nezavisnost je, pak, zbog odluke Komisije „u korisft" Andrejevića osnovnom javnom tužilaštvu podnela krivičnu prijavu protiv predsednice Komisije Olivere Igić, optužujući je za zloupotrebu položaja odgovornog lica.

- Komisija za sprovođenje konkursa za izbor direktora javnih preduzeća je morala da odbaci Andrejevićevu aplikaciju, zbog različitih prigovora da on ne ispunjava konkursne uslove, uz koje su dostavljani i raspoloživi dokazi. Pošto to nije učinila, Gradsko veće i Skupština morali bi da insistiraju na njenoj odgovornosti. Kandidati i ostala zainteresovana lica na konkursu bi, pak, trebalo da podnesu krivične prijave tužilaštvu. Ovo bi, takođe, bio „pravi slučaj“ za Lokalni antikorupcijski forum, koji grad Niš uskoro treba da formira, a koji ne bi trebalo samo da prati primenu Lokalnog antikorupcijskog plana, kako sugeriše Model koji je uradila Agencija za borbu protiv korupcije, već da se bavi i konkretnom antikorupcijskom aktivnošću kaže za Danas Zoran Gavrilović, direktor beogradskog Biroa za društvena istraživanja, koji se godinama unazad bavi antikorupcijom „pa lokalno“.

Prema pisanim upozorenjima Momčilovića, kao i zamenika gradonačelnika Miloša Bandura, koji je takođe bio kandidat na konkursu, a koja su dostavljena Komisiji, Gradskom veću ili Skupštini grada, problem sa Andrejevićevim bodovanjem bila je i činjenica da je član Komisije bio Nikola Cvetković, koji je zaposlen na određeno vreme u JKP Naissusu, što su oni nazvali sukobom interesa. Cvetkovića je čak „zaposlio lično Andrejević, tvrdeći da mu je rođak“, a kao nagradu za rad u Komisiji „priprema mu radno mesto na neodređeno vreme“.

Predsednica Komisije Igić odbila da odgovori na pitanja lista u vezi sa primedbama na odlučivanje o direktoru Naissusa. Sam Andrejević je kazao da mejlove sa pitanjima u vezi sa ovakvim optužbama, „nisu mogli da otvore jer računari u Naissusu imaju stare programe“. Pitanja su poslata ponovo, u tri različita formata, on je obećao da će na njih odgovoriti, ali to se nije dogodilo. Više nije odgovarao ni na telefonske pozive i SMS poruke.

Minuli rad

Andrejevića su pratile kontroverze i ranije, piše "Danas". Kao direktor Vodovoda sredinom 2014. Imao je dug za vodu od skoro 450.000 dinara, za stan u vlasništvu majke u kojem i on živi, i koji je izjavom preuzeo. U to vreme je kao poslanik za samo dva meseca naplatio više od 240.000 dinara kao troškove puta od Niša do Beograda. Takođe je istovremeno obavljao sedam različitih poslova i funkcija, od kojih su inače „samo dve“ bile (dobro) plaćene. Duže od šest meseci bio je direktor JKP Naissus i svoje privatne firme „Prohrom“. Njegova privatna firma bila je 950 dana u blokadi za iznos od skoro 700.000 dinara. Krajem decembra 2015. godine protiv njegove majke V. A. (66) policija je podnela krivičnu prijavu zbog trgovine uticajem, a zbog sumnje da je od dve osobe tražila i dobila po 2.000 evra kako bi ih njen sin, kao direktor Naissusa, zaposlio u tom preduzeću. Osnovni sud u Nišu je „zbog njenog psihičkog stanja“ prekinuo suđenje na najmanje godinu dana.

IMPRESUM
